

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§. 13. Quare & vos transgredimini &c. Sunt illi fumigrantes Isaiæ titiones, illos Echo perterret Christus, vt olim Ægyptios.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

semper opini, & votis omnibus exquisiti: Si verus Dei seruos es & in eius amore carbunculus ignitus, quidquid contra te peruersi molirentur, statu effici & ventus quo feruentius accenderis. Exiguae virtutis es cedula, tenuis ex te asurgit flamma: vnde ad quemlibet contra te spicantem flatum ventumque præfocatur. Christum caput nostrum eiusque Apollonos intuler, qui violentis adeo ac furentibus flaribus, illis de pectoribus exortis, qua folles erant prætura: superbia inflati, clariiores lucent & splendidiors: virtus eorum omnibus notior, sanctitas confirmationis ea diligenter namque studio, totisque manibus examinata, ac circumspecta, nihil reprehensione diuinis inuenitur.

VII. Nec hoc solum sed & ipsa culcitra comburitur, suffatores confunduntur, suisque laqueis comprehensam venatores. Comprehenduntur in consilio quibus cogitant, quia suis ipsis argumentis persuaserunt, coniunctos Christus constringit, pedilique manusque colligatos. Obiectum illi non tolerandus esse discipulos, vt seniorum transfigures traditionum, vter pluris astimandus, Deus a vesti seniores: vter maiori pollet autoritate, traditio seniorum, vestris firmata consuetudinibus: vel Dei lex, ipsius Dei digitu conlcripta: si peccatum sit illorum transgreendi traditiones, quale, precor, erit ipsius Dei transgredi constituta: Hoc vos agitis, huius vos rei transgressio- nis, unde patet, & vestram iniquam esse traditionem, volque sceleratos.

VIII. Quam ad vnguem hic illud impletur sponsi: Capte nobis vulpes parvulas: qua dimoluntur vi- neas, non cinca nostra floruit. Vulpes animal est versipelle, rodendique vineis studissimum. Dum florent, illas ingreditur, & luxuriantibus se contegens palmitibus, illorum paulatim erodit, decerpitque substantiam, Vinea Christi, ne peccatis Ecclesia, in eius exorta est Apostolis, & suorum classe discipulorum. Illa florere coepit sanctitate, virute, potestate faciendo miracula, prædicatione Evangelij, virtute integritate, mortuorumque pietatis commendabilis. En quales accedit vulpes illa, ceremoniarum ac traditionum fo- his pamphylisque contextas? qui illas videt: a- stutia vulpina versipelles, pompaico gressu, Christum acedentes, fronte rugosa, superciliosi circumflexis aperi oculis, contutis labijs, clara voce, commoto capite, ereatis contractisque humeris, brachiorum motibus admirabiles, manus dilata: as circumagentes: Domine, nostri prædecessores, à multis seculis, nobis multò meliores, magna celestes pietate, prudentia,

zeleque multo commendabiles, nostre salutis emuli, leges nobis præscriptae sunt, quas perpetua & interrupta conuentudo firmavit quibus religionem statumque nostrum integrum saluumque conferuntur, & licet omnibus eas servare conueriat, maxime tamen iis, qui vitam proficiuntur, ut mihi discipoli, sancti & emilli, quod illi saeculum incumbit perfectius, faciunt im- perfectius, & quod melius, hoc peius. O vos perfidos, qui communis manu menteque conuenitis in eum, qui vos intus & in eure novit, probatis multò quam ipsi vesipios. Vulpes estis. Nisi astuti conspiratis: Cum trijuncta vno die venatio sumpserit Samson, igneque consumplerit, & vos similiter nullo capiet negotio. Samione ma- jor vosque comburit: Quare & vos transgre- dmini mandatum Dei? Accedit vxor regis Hiero- boam, larvata, prophetam Ahiam delusura: nam opinabatur, quod mutato habuit illam prophetam non agnosceret, vnde quām primum ingredie- tis sensit sonum, exclamat illi yates: Ingredere 3. Reg. 14. uxor Ieroboam: quare alium te esse similas? ego 14.6. autem missus sum ad te diuus numerus. Probabis nos, traditores, qui larvati conuenitis ait Do- minus Hypocrita. Nomen hypocrita, personam indicat comedendi, qui cum sit aliis, alterum refert, inquit D. Augustin. Hypocrite, tragedi Lib. 2. 4. præsentantes illos, qui tales non estis, virtutis Ser. Do- offendit signum, zelumque religiosus, estis ministris: autem impia factilegi, malitiosi vnum ore pro- monste fertis, & aliud corde concepitis: Hypocrite bene 1.2. & Ser. prophetae de vobis I. Satyr, dicens populus hic la- 59. de- bitis me honorat, cor autem eorum longe est à me temp.

¶ 13. Quare & vos transgredimini &c.
Sunt illi sumptuantes Isaie tittones, illos Echos
perterret Christus, ut olim Ægyptios.

¶ 14. Quare & vos transgredimini mandatum Dei? propter traditiones vestras? En tibi com- pletam Christi victoriam, quam eminenter cythara sua pulsu diuinus ille musicus ce- lebrauit: Exulta Deus, & dissipetur iniurias eius, Ps. 67.8. & sic usque defecit fumus, deficiens. Hoc postulamus clarioris explanare per historiam quam S. nobis littera referunt de duabus potentissimis Regi-

M IIII. 3 bus,

556 HOMILIA VIGESIMATERTIA. DE TRADITIONIBVS REPROBATIS.

bus, qui copijs suis instructi numerosissimis falso Hierusalem oppugnarunt, vt omnem circa regionem deuastarent, campos, aruae congerent, puluerem in celum vique, qui terret omnes, excitarent. Timet Rex Achaz. Cittat Dominus Isaiam, air, festina, haec Regi ex Isa. c. 7.4. me remunta: Noli timere, & cor tuum ne formidet a duabus caudis titionum istorum fumigantibus, &c. Vnico namque flatu omnem ilorum dissipabo, quanta libet fuerit, obscuritatem, fumumque dissipabo per aera. Duos hic exercitus intere potestissimos, Scribatum & Phariseorum, contra Hierusalem illam coelestem, Christum eiusque discipulos. Quam incedunt superbi? quae exstant puluerem dicendorum in regionibus illis quas pertincent? Quis sumus adeo spissus quo tenebras offundant, claritati, gloriaque veni foliis nostri scilicet Redemptoris. Eia agite, proditores accedite. Dominus enim exurget Exurgat Deus, & dissipentur inimici eius. Vos omnes ut fumum solo oris sui flatu dissipabit: Sicut deficit fumus deficit. Vnicō verbo quo vos retundit, deiciter vos, unicoque flatu disperget, vos insuper fluctibus inuoluer confusio, ut superbium olim & obdurateum Pharaonem, fumigantemque eius exercitu. Exo. 15.10. citum: Flatus spiritus tuus Domine, & submersi sunt in aquis vehementibus, oris sui diuino flatu potentissimo. O quis ille flatus fortissimus! Ies. 11.4. Quare & vos transgredimini mandatum Dei propter traditiones vestras?

I. Impletur hic Isiae vaticinium vbi de Christi Victoria propicitat victorij (vt notat D. Amb.) quarum Christi non minima haec esse perhabeatur: Arguit in tractatu de Pharis. et scis. quod ad litteram horde peragitur illos arguens hypocritas, in manuorum defensionem atque humilium discipulorum propagationem. Legit D. Ireneaus. L. 3. cap. 10. Arguit gloriosos terrae, quam acutum habent illa tra heres. describit Scribatum & Phariseorum illos intitulans. Gloriosi terrae ob eorum saltum, instantiam auctoritatem, & maiestatem qua turgidi venerabant. Panonis (vt dicitur) fabellum praeferentes. Ad rem dicit. Arguit, quod ex mente 1. 2. q. 4. n. D. Thomae significat, quod illi Saluator est comuniturus, & sine replica superbos illos ducas, sumus; quod & recipi feci ipso quod dedit responso adeo admirabili, ut proprijs illos laqueis comprehendenter eodem illa respondit modo: Quare & vos &c. Vobis ponderatis, quod meis discipulis strictior exercitus incubat levandit traditiones obligatio? Ego autem pondero, vos ipsos strictiori taliquis hominibus teneri seruandi Dei legi obligatione, quandquidem magistris suis & Doctores, ad quos spectat illa ex officio docere causque zelare observationem; si peccatum esse reprehenditur in illis, seniorum transgredi tradiciones: quod erit in vobis peccatum, Dei mandata ob traditiones vestras, moresque prævaricari: Quare & vos &c. Quam arguit clausus clausus: pellitur, & viuum quare, quam aperte ales quare retunditur. Echo dixeris, que vires reprimet. Hac plaga praeter ceteris Deus rebellium perterruit animos Aegyptiorum, nempe Echo coru continuo auribus insonante. In campu egreditur, exclamabant, & ex alia parte vocem a eco diebant redirentur, ut sagittam venientem cor percussor perfidientem. Sic illam defecit sapiens: ut Resonans de altissimis, montibus echo defecientes illas quod pre timore faciebas. Est autem Echo, verbi reflexio, quod emittis: in illa etenim partem illud eburnans, aeris vi, quem ore expiras, in montem occurrens, ad te reverteritur: vnde noui dicitur, Sonans, sed resonans in namque sonas, echo resonat, domus vbi illa formatur, ad te remittit, quod in illa tu expirabis: Grande latet hic mysterium, at manus multo illud: quod cehus resonantia Christus Pharisaeos petecit, omnesque vires enerat. Intrant illi sonando: Quare discipuli ut transgredimuntur &c. Resonat Christus, ut echo: Quare & vos transgredimini: Nihil ita perreter, hominique vires adimit, ut echo, quando quis accedit arguendo: quare hoc agis, si possit illi per echonem responderi: quare & tu illud agis? Rigit ut leo Iudas patriarcha in Thamar nunc luam iam grauidam, viduam amorem, & ait: quare metrrix? comburatur. Resonat illa ut echo: quare tu adulteri incepsus: qui ad honestiorem me multo teneris vita continentiam? hac illi echo superbiam repellet, sive quae vires, ut perpendit D. Amb. quocirca tecipit: Accedamus omnes, si sentiuntur illa, nihil ei dicatur: Tu super me es, quam fama pugnat mater illa viribus, quae filiam semper ad illud beneficium spectantem redarguit, si possit illi per ephonem responderi: quod ipsa sit libidinosa? an in quanto rubore perfunditur ille qui tibi exprimat, cur illa item mones, qui te affectat iuria, si replicaveris? cur ipse pauperes vestibus auras spoliari?

Mirabile audio ex ore D. Pauli sententiam: Preter quod inexcusabilis es o homo omnis qui invocas? In quo enim iudicas alterum, seipsum condemnas: eadem enim agis, que iudicas. Si condemnas alterum ob ea que agis, si tu eadem comitas, possis te verbis tuis condemnas gladius, quo ingulas alium, tibi cor trahereras. Habet hic illud: Compre-

*Comprehenduntur in consiliis, quibus cogitant & (re)dicuntur) laqueus laqueum reperit. Condemnans illi disipoli s, quod seniorum traditiones transfigrediantur. Hac ipsa sententia vosipos condemnat, qui Dei sancte prævaricamini. Trutinat D. Aug. verba D. Pauli, qui ait, quod qui defectus est arguit alterius, seipsum prius introficiat: *Consi-deramus seipsum quid hoc, si peccatum alter, egone sum me ipsum considerabo? Alterum monito de eo, non ait quod in ipso notaui, num oculos teneos in mea ipsius retroquerere? Non conuenire videtur: hic dicitur & loqui, & ibi videre. Ne docentem reprehederis: ita: amque caenidum est, ne proximum condenando, teipsum condemnes: unde tali à te modo corripiens est alterius defectus, ut tibi caueas, ne contra te feras ipse sententiam, ne, si proximo dixeris quare, tibi quoque respondeat: Et quare: & Inpus deciderat in laqueum.**

¶ 9. *Parcat mihi Dominus, heu quot possemus declarare condemnatos propria sua sententia, qua ferunt alterum, inde sure potiori: peius etiam illud est, quod ipsi agunt, quam quod ab aliis autem esse reprehendunt, velut hi hypocritæ Pharisæi. Rintatu D. Chrysost. sapientiam remittant, de Nathan & Davide hisloriam. Casum proponit propheta prophetæ, de dinte, qui quo hanc excepit holopitem, fortio à yiro paupere sublaram oculum (et in ipso multo gregge abundat) et, quo polle genialiter epulari, iugulatur. Relendet David: *Vnde Dominus: quoniam filius mortis est vir qui fecit hoc, q. d. mille metetur mortes, homo est natus ad paribulum, & confirmat iuramento sententiam: Vnde Dominus. Praecepit sententia: Legi terminus excusat, (inquit D. Chrys.) nulla etenim lex aut humana aut diuina furem morti adjudicat, ob interempâ os, David nihilominus diutem morte condemnatus raptorem, O David illa ipsa oris tui sententia, ipse condemnassis, & potiore quidem ratione, non enim tu onus alienus, sed mulieris raptor alienus, non tu enem ingulasti, animal irrationaliter, sed Vriam militem, catens ubi fidelitem.**

¶ 10. *Eadem phrasim ponere at D. Gregor. quam prudenter Christus ac discipulis adulteræ respondens, dicit: Qui sine peccato est vestram Eccl. Ad alios quippe peccata præse d. ibam. & sua reliquerunt: renocam u. qui intus ad concubiniam, ut prius propria conjugi, & iuxta alienam reprehendant. Hinc quicunque declarat: an sam, ob quam Israëlite pueris fratrem suum, scilicet tribus Benjaminis aggrediuntur, Iudea: Iudea ab omnibus, una & alte a vice superati. Procedent enim superbi in proximi peccatu-*

austeriores, ipsi grauioribus contra Deum commissis peccatis obnoxij. Quot audimus qui videntes furem ob queror assuum debilitum virginis cadi exclamant. O quam insé centum liuar verbibus: nec ipsi vident, si criminis peculatus infames pauperum sanguisugas, & commentantur multo illorum humeros flagra illa etiam duplicita contundenter. Cernit alter suspensi latronem, qui leuiter per viam iutum commisit, & ait: *Benedictum lignum per quod sit insititia. nec Sap. 14. 7.* seipsum iutuet, qui pede flate, & interrupit, in ille commissu sura facularum, nulle ad hospitiale pauperes deportant, ex illis de quibus David: *Qui deuoran pœcœ meæ, sciri est a panis. Ps. 13. 1. 4.* Teipsum considera, & audi: ad tunum etenim Quare alte ius echo resonat: *Quare Eccl. 10. 14.*

§. 14. *Traditiones seniorum. Quis harum fuerit auctor traditionum, & quales illæ, nominatim autem illa de filiis contraria parentes.*

¶ 11. *Q* uæ fuerint illæ traditiones, quilibet earum auctor aperte non constat. Opinatur D. Hieron. 42. Epiph. quod aliqua ante captiuitatem Babylonica incepunt, quarum initiator fuit eximius Doctor Achiba nomine, alia vero post illas, quarum conditores fuerunt Daniel, & filii virtutis cuiusdam illi astris Aslamonei. D. Hieron. 42. dicit illas pando ante Saluatoris aduentum exortas, quibus principium dederunt duo celebres Rabbini inter Iudeos, Rabbi Sammai & R. H. L. Lele. ex quinque familiis originem trahabant celebriores S. ribe & Pharisæi, unde & illi zelatores illarum erant, strenueque defensores. Notat filius militer quod non inibus suis proferebant quales forent illæ traditiones: Sammai namque significat Dissipator, & Hallel prophanus: quod erit illi contendebant, hoc era, Dei legem suis dissipare, & prophane tradidit illas, illas namque non alia de causa condiderint, nisi in legis divina Epiph. ad delusionem, illas autem vocabant: Demerates, Agafantes, netas D. Hieron. & D. Aug., quod significat q. 10. secundarie leges. Et addit D. Aug. non sive le¹ Epiph. 2. conges scriptas sed memoriae mandatas, ex uno ad tria aduersa alterum transmissas: proinde, de die in dicta p¹ seniorum le² iore ac sordidiores, sicut fieret de paupere, qui de gis & promam ad manum devolveretur, si illæ essent upholiarum quinata.

¶ 12. Arbitror ego conformiter doctrinæ D. Trenti, L. 4, con- qui ex prefatio de hoc agit, quod ambo hac trahuntur in duobus fuerint vera, & traditiones alias c. 23. 28. finitæ 27.